

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д.А.ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

Факултет "Финанси"	Катедра "Обща теория на икономиката"
-------------------------------------	---

Утвърждавам:

Декан:
проф. д-р Андрей Захариев

Приета от ФС, с Решение № 1 от 2020-09-11 г
Приета от КС, с Решение № 1 от 2020-09-08 г

УЧЕБНА ПРОГРАМА

на

Учебна дисциплина

"Макроикономика"

Код на дисциплината: ФФ-КОТИ-Б-302

Брой кредити по учебен план: (6)

Код на документа:
УД/УПР-ФФ-КОТИ-Б-302
Версия:

Образователно-квалификационна степен:

БАКАЛАВЪР

Форма на обучение:

РЕДОВНА/ЗАДОЧНА/ДИСТАНЦИОННА

Език: **български**

I. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Часове учебна заетост (семестър с продължителност 14 седмици)

Таблица № 1

Учебна заетост /аудиторна и извънаудиторна/	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Аудиторна заетост (АЗ)	70	35	70
1.1. Лекции			
- Присъствен период	42	21	2
- Синхронни и асинхронни онлайн лекции	0	0	40
1.2. Семинарни занятия			
- Присъствен период	28	14	2
- Синхронни и асинхронни онлайн консултации	0	0	26
2. Извънаудиторна заетост (ИАЗ)	80	115	80
2.1. Самостоятелна работа (50% от ИАЗ)	40	58	40
2.2. Академични задания (50% от ИАЗ)	40	57	40
2.2.1. Курсови разработки и проекти	0	0	0
2.2.2. Есета/доклади	30	47	10
2.2.3. Казуси и делови игри	0	0	0
2.2.4. On-line тестови и изпитни модули	10	10	30
Всичко:	150	150	150

Схема за формиране на крайната оценка по дисциплина

Таблица № 2

Критерий	Тежест на критерия (% от комплексната оценка)		
	Редовна форма на обучение	Задочна форма на обучение	Дистанционна форма на обучение
1. Изпълнение на ангажименти през семестъра, в т.ч.:	50	50	50
1.1. Посещение на учебни занятия	15	10	0
1.2. Семестриални контролни	25	0	0
1.3. Академични задания	10	40	50
2. Семестриален изпит Начин на осъществяване: Развит въпрос; тест с открити и закрити въпроси	50	50	50
Общо за дисциплината:	100%	100%	100%

II. АНОТАЦИЯ

2.1. Цел на курса

Целта на курса по дисциплината "Макроикономика" е обучаемите да получат знания за основните макроикономически проблеми като: равнището на БВП и неговата динамика, съвкупното предлагане, съвкупното търсене и макроикономическото равновесие, макроикономическата нестабилност, икономическия растеж, икономическите цикли, безработицата, инфлацията; макроикономическото регулиране и влиянието на външноикономическите връзки върху националната икономика. Макроикономическата теория се изучава задължително във всички реномирани висши учебни заведения по икономика както в света, така и у нас. Учебният материал е разположен в 14 основни теми, като в края на всяка от тях е разработен тест от пет въпроса за самоподготовка и самопроверка на знанията на всеки студент от материала по темата. Въпросите се комбинират от компютъра на случаен принцип при всеки опит за решение. Тези въпроси също на случаен принцип попадат и във финалния тест за текущ контрол по дисциплината. Той съдържа 28 въпроса от всички теми в учебната програма (по два от всяка тема). Текущият контрол формира 40% от крайната оценка по дисциплината, при чието оформяне по-голяма тежест (60%) се дава на оценката получена на самия изпит. Отговорник на дисциплината е проф. д-р Йордан Василев. За контакти: тел. 0631 66 318; e-mail: y.vasilev@uni-svishtov.bg

2.2. Предварителни изисквания

Обучаемите трябва да притежават знания и умения, които са необходими на всеки съвременен човек - общи познания за живата и неживата природа и обществото, езикова култура и елементарна математическа грамотност.

2.3. Използвани методи на преподаване

2.3.1 Редовна и задочна форма

При преподаването се използват всички традиционни и иновативни методи на преподаване като: диалогови методи, игрови методи, методи за развитие на творческото мислене и др. и по-конкретно лекция, дискусия, използване на Интернет източници, делови и ролеви игри, решаване на задачи и казуси, самостоятелна работа с литературните източници, разработка и поднасяне на есета и др.

2.3.2 Дистанционна форма

Самостоятелна работа с литературните източници, решаване на тестове по теми за самопроверка и самоподготовка, осигуряване линкове към електронен текст (online материали), осъществяване на диалог по електронен път чрез e-mail, социални мрежи и др.

2.4. Очаквани резултати

Обучението по дисциплината „Макроикономика“ осигурява знания и компетенции за функционирането и развитието на националната икономика; ефективното използване на ресурсите, поддържането на устойчив темп на растеж на брутния вътрешен продукт и на благосъстоянието; моделите, методите, инструментите и техниките за макроикономически анализ; регулирането на икономиката; интегрирането на националното стопанство в европейското и световно икономическо пространство.

III. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДИСЦИПЛИНАТА

Университет за национално и световно стопанство – гр. София Икономически университет – гр. Варна Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“ University of London, UK Cambridge University, UK University of Oxford, Department of Economics, UK University of Mannheim и в икономическите факултети на всички европейски университети на няколко нива

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
Тема I. Въведение в макроикономическата теория						
1.1. Обхват на макроикономическата теория 1.2. Основни цели и инструменти на макроикономическата политика 1.3. Еволюция на схващанията за развитие на макроикономическата теория 1.4. Аналитични макроикономически модели	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00
Тема II. Измерване на икономическата активност						
2.1. БВП – основен индикатор на равнището на производството 2.2. Подходи за измерване на БВП 2.3. Номинален и реален, потенциален и фактически БВП 2.4. Други показатели на макроикономическата активност 2.5. Предимства и недостатъци при измерване на БВП. БВП и икономическо благосъстояние	4.00	2.00	2.00	1.00	4.00	2.00
Тема III. Съвкупно предлагане						
3.1. Същност и фактори на съвкупното предлагане 3.2. Краткосрочна крива на съвкупното предлагане 3.3. Дългосрочна крива на съвкупното предлагане	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00
Тема IV. Съвкупно търсене						
4.1. Същност и компоненти на съвкупното търсене 4.2. Потребление и спестяване 4.3. Инвестиции и съвкупно търсене 4.4. Публичен сектор на икономиката 4.5. Външен сектор на икономиката. Чист износ и съвкупно търсене	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Тема V. Макроикономическо равновесие						
5.1. Макроикономическо равновесие: същност, видове и подходи за изучаване 5.2. Класически модели на макроикономическо равновесие 5.3. Кейнсиански модели на макроикономическо равновесие 5.4. Мултипликаторно-акселераторен механизъм и макроикономическо равновесие 5.5. Монетаристки модел на макроикономическо равновесие	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Тема VI. Икономически растеж						
6.1. Дефиниране и значение на икономическия растеж 6.2. Фактори на икономическия растеж 6.3. Типове икономически растеж 6.4. Измерване на икономическия растеж. 6.5. Теории и модели на икономическия растеж	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Тема VII. Цикличност на икономическото развитие						
7.1. Нестабилност на икономическото развитие 7.2. Видове икономически цикли 7.3. Бизнес цикъл 7.4. Подходи за обяснение на причините и механизма на бизнес цикъла	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00
Тема VIII. Заетост и безработица						
8.1. Трудови ресурси и заетост на работната сила. Пълна заетост 8.2. Безработица: същност, измерване и естествено равнище 8.3. Подходи за обяснение на безработицата 8.4. Форми на безработицата 8.5. Издръжка на безработицата и политика на борба с нея	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00
Тема IX. Инфлация	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00

Теми	Редовна форма на обучение		Задочна форма на обучение		Дистанционна форма на обучение	
	Л	У	Л	У	Л	У
9.1. Същност, измерване и видове инфлация 9.2. Подходи за обяснение на инфлацията и последиците от нея 9.3. Инфлация и безработица: крива на Филипс 9.4. Стагфлация и антиинфлационна политика						
Тема X. Държавно регулиране на икономиката						
10.1. Необходимост от държавна намеса в икономиката. Видове икономическа политика на държавата 10.2. Цели и функции на държавното регулиране на икономиката 10.3.Форми и инструменти на държавното регулиране на икономиката	2.00	2.00	1.00	1.00	2.00	2.00
Тема XI. Банки, паричен пазар и парична политика						
11.1. Банки и банкова система 11.2. Паричен пазар. Предлагане и търсене на пари 11.3. Парична политика	3.00	2.00	1.00	1.00	3.00	2.00
Тема XII. Фискална политика						
12.1. Същност, цели и инструменти на фискалната политика 12.2. Видове фискална политика 12.3. Държавен бюджет - същност, видове и подходи за изграждане 12.4. Държавните разходи като фискален инструмент. Разходен мултипликатор 12.5. Данъците като фискален инструмент. Данъчен мултипликатор 12.6. Бюджетен дефицит и държавен дълг: ефект на изтласкване на частните инвестиции	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Тема XIII. Международна търговия и външнотърговска политика						
13.1. Обща характеристика на външната търговия 13.2. Класически теории за външната търговия 13.3. Съвременни теории за външната търговия 13.4. Икономически ефекти на външната търговия. Външнотърговски мултипликатор 13.5. Външнотърговска политика: свободна търговия или протекционизъм 13.6. Инструменти на външнотърговската политика	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Тема XIV. Платежен баланс						
14.1. Определение и структура на платежния баланс 14.2. Неравновесия на платежния баланс 14.3. Политика на уравниване на платежния баланс	3.00	2.00	2.00	1.00	3.00	2.00
Общо:	42	28	21	14	42	28

V. ИЗПОЛЗВАНИ УЧЕБНО-ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА

Наименование на Учебно-техническото средство	Използвани учебно-технически средства по вид на занятията	
	Лекции	Семинарни занятия
1. Мултимедийни системи за презентирание	X	X
2. Интернет	X	X
3. Специализирани програмни продукти:		
3.1	X	X

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ И НОРМАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ

6.1. Основна литература

1. Кейнс, Джон М., *Обща теория на заетостта, лихвата и парите*, С., 1993.
2. Смит, А. *Богатството на народите*. С., 1983.
3. Рикардо, Д. *За принципите на политическата икономия*. С., 1981.
4. Милль, Дж. Ст. *Основы политической экономии*, т. I – III. М., 1980.
5. Маршалл, А. *Принципы политической экономии*. М., 1983.
6. Самуельсон, П., В. Нордхаус. *Экономика*, 16-е изд. М., 2000.
7. Samuelson, P, and W. Nordhaus, *Economics*, Publisher: McGraw-Hill/Irwin; 19th edition, 2009.
8. Фридман, М. *Свободата на избора*. С., 1997.
9. Фридман, Д. *Теория на цените*. С., 1993.
10. Хайек, Ф. А. фон. *Право, законодателство и свобода*, т. I – III. С., 1996.
11. Фишър, Ст., Р. Дорнбуш, Р. Шмалензи. *Икономика. Основи на микро- и макроикономиката*. С., 1997.
12. Dornbusch, R., Fisher, St., Startz, R., *Macroeconomics* McGraw-Hill/Irwin; 11 edition, 2010.
13. Кунев, К. и колектив, *Макроикономика*, В. Търново, „Абагар“, 2016.
14. Кънев, М., *Макроикономика*, изд. „Абагар“, В. Търново, 1998.
15. Кирев, Л. и колектив, *Макроикономика*, В.Търново „Абагар“, 2010
16. Кирев, Л. и колектив, *Макроикономика – тестове, задачи и въпроси за дискусии*, В. Търново, „Абагар“, 2015.
17. Василев, Й. и колектив, *Макроикономика – тестове, задачи и въпроси за дискусии*, В. Търново, „Абагар“, 2016.
18. Василев, Й. и колектив, *Макроикономика - тестове, задачи и въпроси за дискусии, АИ - Ценов*, Свищов, 2019
19. Василев, Й. *Икономикс*, Издателство “Ценов”, Библиотека "Образование и наука", № 87, Свищов, 2014.
20. Владимиров, В. и колектив. *Макроикономика*, Варна, Стено, 2015.
21. Златева, Д и колектив, *Макроикономика*, УИ "Св. Св. Кирил и Методий", В. Търново, 2018
22. Марикина, М., *Макроикономика*, С., „Нова звезда“, 2012.
23. Ракарова, С., Стефанов С., *Пътеводител по макроикономика*, С., НБУ, 2014.
24. Василев, Ан., Йорданов, Й., *Увод в макроикономиката*, УИ "Св. Климент Охридски", С., 2017
25. Спасов, Тр., *Макроикономикс*, С., УИ „Стопанство“, 2010
26. Статев, Ст., Илиев, П., *Макроикономика*, Нов български университет, София, 2007.

6.2. Допълнителна литература

1. Миркович, К., *Макроикономика*, С., УИ „Стопанство“, 1992
2. Савов, С., *Макроикономика*, С., Люрен, 1993.
3. Гечев, Р., *Макроикономика*, ИК „Люрен“, 1994.
4. Йотова, Л., В. Алякова, *Икономикс*, ч. II, С., Рацио-90, 1995
5. Михайлов, Б., *Приложна макроикономика*, С., „Нова звезда“, 2010.
6. Долан, Э., *Макроэкономика*, Литера-плюс, Санкт-Петербург, 2007
7. Агапова, Т., Сергейна, *Макроэкономика*, 3-изд., М., Дело и Сервис, 2000.
8. Хаджиев, С., *Макроикономикс*, С., Люрен, 2008.
9. Сборник с доклади от юбилейна научно-практическа конференция на тема „Фирмите и пазарите в условията на евроинтеграция – продължаващата адаптация“, Май 2008 г., ИУ- гр. Варна.
10. Сборник с доклади от юбилейна международна научна конференция на тема „Модернизация на икономиката – макроикономически, финансови и социални аспекти“, 6-7 ноември 2008 г., Свищов – организирана по случай 55 години на факултет „Финанси“.
11. Сборник с доклади от юбилейна научна конференция на тема „Пазарно развитие на българската икономика – две десетилетия след промяната“, 4-5 ноември 2010 г., Свищов – организирана по случай 60 години на катедра „Обща теория на икономиката“.
12. Сборник с доклади от юбилейна научна конференция на тема „Развитието на българската икономика – 25 години между очакванията и реалностите“, 20-21 ноември 2015 г., Свищов – организирана по случай 65 години на катедра „Обща теория на икономиката“.
13. McConnell, C., Brue, S., Flynn, S. *Economics*, The McGraw-Hill Series: Economics, 2011 | Edition: 19.
14. Krugman, P., Wells, R., *Macroeconomics* Worth Publishers; 2009, Second Edition

15. Barro, Robert, J., Macroeconomics: A Modern Approach, South-Western 2007.
16. Макконнелл, К., С. Брю, т. I и II, Изд. Република, 1993, 2007
17. Бар, Р., Ф. Тьолон, Политическа икономия, т. I и II, С., Кама, 2002.
18. Mankiw Gregory., Principles of Economics, Harvard, USA, 2011.

6.3. Нормативни документи

1.

6.4. Интернет ресурси

1. International Journal of Economics and Finance: <http://ccsenet.org/journal/index.php/ijef>.
2. ECONOMIC ANALYSIS AND POLICY: <http://www.eap-journal.org>.
3. AMERICAN ECONOMICS ASSOCIATION: RFE: www.rfe.org.
4. ECONOMICS: 10 resources for teaching and learning economics: <http://www.freetech4teachers.com/2010/04/10-resources-for-teaching-learning.html>.
5. 10 RESOURCES FOR TEACHING ECONOMICS WITH TECHNOLOGY (2011)
<http://www.edutechintegration.com/2011/01/10-resources-for-teaching-economics.html>.
6. IDEAS: ECONOMICS AND FINANCE RESEARCH: <http://ideas.repec.org/>.
7. VIRTUAL LIBRARY FOR BUSINESS AND ECONOMICS: <http://vlib.org/BusinessEconomics.html>.
8. ECONOMICS WORKING PAPERS IN OXFORD [pdf] <http://www.economics.ox.ac.uk/index.php/papers/series/>.
9. ECONOMIC EDUCATION LINKS: <http://www.econedlink.org/>.
10. ECONSTATS: <http://www.econstats.com/index.htm>.
11. THE ECONOMIST: AUDIO AND VIDEO: <http://audiovideo.economist.com/>.
12. <http://ikonomika.start.bg/>.
13. <http://www.easibulgaria.org/bg/useful-links/>.
14. <http://econ.bg>.
15. <http://seinst.ru/page84/>
16. <http://www.seinst.ru/page172/>.
17. <http://50.economicus.ru/>.

Съставил/и:

(доц. д-р Огнян Марков)

Ръководител катедра:

доц. д-р Людмил Несторов